

ELEKTRONİK YAYINLARIN DERLENMESİ

1. E-Derleme ile İlgili Mevzuat Düzenlemeleri

Ülkemizde yayımlanan elektronik yayınların derlenmesi ile ilgili yasal düzenleme niteliğindeki temel hükümler, 22/2/2012 tarihli ve 6279 sayılı Çoğaltılmış Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Kanunu'nda düzenlenmiştir. Adı geçen Kanun'un 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (d) bentlerinde; "elektronik ortamda üretilerek kullanıma sunulmuş elektronik yayınlar" ile "aynı Kanun'un 4 üncü (a), (b), (g) ve (ğ) bentlerinde belirtilen eserlerin elektronik kopyaları'nın Milli Kütüphane'ye gönderilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Akabinde 6279 sayılı Çoğaltılmış Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Kanunu'na dayanılarak hazırlanan Çoğaltılmış Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Yönetmeliği, 18.08.2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Yönetmelik'in 12 nci maddesinde "Çevrimiçi-çevrimdışı elektronik yayınların derlenmesi" başlığı altında şu düzenleme yer almaktadır:

"MADDE 12 – (1) Çevrimiçi ve çevrimdışı elektronik yayınların derlenmesine ilişkin esaslar şunlardır:

a) (Değişik:RG-20/12/2017-30276) Milli Kütüphane Başkanlığı, Derleme Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde belirtilen eserleri hak ihlallerini önleyici etkin ve yeterli koruma önlemleri alarak, EYDeS aracılığıyla derler. Eserlerin derlenme usul ve esasları ile bu kapsamda derlenecek eser türleri Milli Kütüphane Başkanlığı tarafından hazırlanacak Yönerge ile belirlenir.

b) Derlenen çevrimiçi ve çevrimdışı elektronik yayın ve ekleri, fiziksel ve içerik olarak zarar görmemiş, eksiksiz ve kullanıma hazır durumda olur; şifre, güvenlik kodu ve benzeri kopya koruması bulunmaz.

c) Çevrimiçi ve çevrimdışı elektronik yayınların program içeriği, donanım uyumu ve gereksinimi ile anahtar kodunu kapsayan, yayının kullanımı sırasında ihtiyaç duyulabilecek bilgileri içeren ek materyal ve/veya yazılım kılavuzu yayınla birlikte gönderilir.

ç) Çevrimiçi elektronik yayınlar yayımlandığı formatta derlenir. Aynı eser farklı formatlarda yayımlandığında derleme mükellefi yayını uygun gördüğü formatta teslim eder.

d) Çevrimiçi elektronik yayınlar uluslararası yayın standartlarına uygun olarak derlenir.

(2) (Ek:RG-20/12/2017-30276) Derleme Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendindeki eserler, derleme mükellefince, Milli Kütüphane Başkanlığı tarafından hazırlanacak Yönergede belirlenen usul ve esaslara uygun olarak EYDeS üzerinden, mükellefiyetinin doğduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde Milli Kütüphane Başkanlığına gönderilir."

Son olarak da elektronik yayınların derlenme usul ve esaslarının ayrıntılı belirlendiği "Elektronik Yayınların Derlenme Usul ve Esasları Hakkında Yönerge" 23/02/2018 tarih ve 121771 sayılı Bakan Onayı ile yürürlüğe girmiştir.

2. E-Derleme ile İlgili Temel Esaslar:

2.1. Kimlerin derleme mükellefiyeti vardır ve Milli Kütüphane'ye hangi elektronik yayınların gönderilmesi yasal olarak zorunludur?

2.1.1. Derleme mükellefleri Derleme Kanunu'nun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (g) bentlerinde sayılan (basılı) eserlerin **elektronik ortama aktarılmış bir kopyasını** Milli Kütüphane'ye göndermekle yükümlüdürler. Bu yükümlülüğün başlangıcı, 22/08/2012 tarihi olup derleme mükellefleri 22/08/2012 tarihinden itibaren aşağıdaki türlerde basılı formattaki tüm eserlerinin birer elektronik kopyasını Milli Kütüphane EYDeS'e yüklemekle mükelleftirler (22/08/2012 tarihi, 6279 sayılı Derleme Kanunu'nun yürürlük tarihidir).

- **DK. 4/1/(a) bendindeki eserler:** Kitap, kabartma harfli kitap, kitapçık, ansiklopedi, albüm, atlas ve nota gibi tek başına ya da bir takımın veya bir dizinin parçası niteliğinde olan ayrı yayımlanmış eserler;

DK. 4/1/(a) bendindeki eserler için Derleme Mükellefi: Gerçek ya da tüzel kişi yayıncı, yayıncının olmadığı durumda basımevi ya da matbaa.

- **DK. 4/1/ (b) bendindeki eserler:** Gazete, dergi, yıllık, bülten, takvim gibi süreli yayınlar

DK. 4/1/ (b) bendindeki eserler için Derleme Mükellefi: Gerçek ya da tüzel kişi yayıncı, yayıncının olmadığı durumda basımevi ya da matbaa.

- **DK. 4/1/ (g) bendindeki eserler:** Yurt dışında basımı veya çoğaltımı yapılarak, yurt içinde satışı ve dağıtımı yapılan eserler

DK. 4/1/ (g) bendindeki eserler için Derleme Mükellefi: Basım ve çoğaltma işini yaptırarak gerçek ya da tüzel kişiler.

2.1.2. Derleme mükellefleri Derleme Kanunu'nun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde sayılan elektronik doğumlu eserleri Milli Kütüphane'ye göndermekle yükümlüdürler.

- **DK. 4/1/(ğ) bendindeki eserler:** Elektronik ortamda üretilerek kullanıma sunulmuş elektronik yayınlar (elektronik doğumlu, çevrimiçi/çevrimdışı tüm elektronik yayınlar)

DK. 4/1/(ğ) bendindeki eserler için Derleme Mükellefi: Yapımcı, yayıncı ya da üretici gerçek ya da tüzel kişi.

2.2. Derleme mükellefi elektronik yayınları Milli Kütüphane'ye nasıl gönderecektir?

Derleme mükellefiyeti kapsamına giren tüm elektronik yayınlar, Milli Kütüphane internet sayfası üzerinden erişilebilen **EYDeS (Elektronik Yayın Derleme Sistemi)** üzerinden yüklenmelidir. Derleme mükellefi, buradan EYDeS'e öncelikle üye olmalı ardından da siteme giriş yaparak mükellefiyetini yerine getirmelidir. EYDeS'e ve EYDeS KULLANIM KILAVUZU'na şuradan ulaşılabilir: "<https://e-derlemevg.mkutup.gov.tr/logineydes.net>"

2.3. Derleme mükellefiyetlerinin yerine getirilmesi için zorunlu yasal süre nedir?

Yukarıda belirtilen elektronik yayınlar, çoğaltımı veya ilk iletim tarihinden itibaren 15 gün içerisinde Milli Kütüphane EYDeS'e yüklenmelidir.

2.4. Derleme mükellefiyetinin yerine getirilmemesinin yaptırımı nedir?

Yükümlülükleri yerine getirmeyen derleme mükellefleri, her derleme nüshası için bin (1.000,00) Türk Lirasından beş bin (5.000,00) Türk Lirasına kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

!!! TÜM BU KAPSAMDA; DERLEME MÜKELLEFLERİ, HAKLARINDA İDARİ PARA CEZASI YAPTIRIM HÜKÜMLERİNİN İŞLETİLMEMESİ İÇİN, ELEKTRONİK YAYINLARLA İLGİLİ DAHA ÖNCE YERİNE GETİRMEMİŞ OLDUKLARI TÜM YASAL DERLEME YÜKÜMLÜLÜKLERİNİ EYDeS'E GEREKLİ YÜKLEMELERİ YAPARAK BİR AN ÖNCE YERİNE GETİRMELİDİRLER.

Derleme mükellefleri tarafından bu bilgilendirme ve uyarıların dikkate alınması ve gereğinin yapılması hususunda hassasiyet gösterilmesi önemle rica olunur.

Kütüphaneler Yayınlar Genel Müdürlüğü